

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 30. januar 2026

Sag 84/2025

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Julia Jensen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 14. marts 2025 (S46-6157/2022) og kendelse af Østre Landsrets 21. afdeling den 10. april 2025 (S-910-25).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Poul Dahl Jensen, Oliver Talevski og Ole Hasselgaard.

Påstande

T har kæret landsrettens kendelse, hvorved hans kære af byrettens omkostningsafgørelse blev afvist, med påstand om, at hans omkostningsansvar begrænses fuldstændigt således, at statskassen afholder sagsomkostningerne, subsidiært at hans omkostningsansvar begrænses delvist således, at statskassen afholder en af Højesteret fastsat del af sagsomkostningerne, jf. retsplejelovens § 1008, stk. 4, 1. og 2. pkt.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse af landsrettens kendelse, subsidiært hjemvisning til landsretten til realitetsbehandling af omkostningsspørgsmålet.

Sagsfremstilling

T blev ved anklageskrift af 6. juni 2022 tiltalt med påstand om fængselsstraf for hærværk af betydeligt omfang efter straffelovens § 291, stk. 2.

Ved Retten i Glostrups dom af 14. marts 2025 blev T dømt efter anklageskriftet. Ved strafudmålingen lagde retten bl.a. vægt på den tid, der var gået, siden forholdet blev begået, samt

på at sagsbehandlingstiden – uden at det beroede på Ts forhold – i væsentligt omfang havde overskredet det rimelige. Retten bestemte desuden, at T skulle betale sagens omkostninger uanset den lange sagsbehandlingstid.

T kærede byrettens omkostningsafgørelse til landsretten med påstand om, at han blev frifundet for at afholde sagsomkostninger således, at disse endeligt blev afholdt af statskassen.

Landsretten afviste den 10. april 2025 kæren med denne begrundelse:

”Da det ved den truffe omkostningsafgørelse i overensstemmelse med retsplejelovens § 1008, stk. 1, 1. pkt., er pålagt T at betale sagens omkostninger, og da denne omkostningsafgørelse således ikke er uafhængig af sagens udfald, jf. retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., samt dommene refereret i U. 2023.4022 Ø og TfK 2024.71 Ø, kan afgørelsen ikke påkæres, jf. retsplejelovens § 968, stk. 3,...”.

Anbringender

T har anført navnlig, at han var berettiget til at kære byrettens omkostningsafgørelse til landsretten.

Landsretten kunne ikke med rette afvise kære efter retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., jf. retsplejelovens § 968, stk. 3. Omkostningsspørgsmålet er nemlig uafhængigt af sagens udfald.

Det skyldes, at det angår spørgsmålet, om kompensationen for lang sagsbehandlingstid bør indgå i rimelighedsvurderingen efter retsplejelovens § 1008, stk. 4. Denne vurdering bør føre til, at hans omkostningsansvar bortfalder helt eller delvist efter denne bestemmelse.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at det efter retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., er en forudsætning for kæreadgang, at omkostningsafgørelsen er uafhængig af sagens udfald. Det er anklagemyndighedens opfattelse, at ”sagens udfald” omfatter afgørelsen både om skyld og om straffastsættelsen.

Omkostningsafgørelsen i en sag, hvor sagsbehandlingstiden har oversteget det rimelige, er tæt forbundet med straffastsættelsen, og den kan derfor ikke betragtes som uafhængig af sagens udfald. Retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., må således føre til, at omkostningsafgørelsen i sagen ikke kan kæres til landsretten.

Hvis Højesteret finder, at der i sagen er adgang til kære af byrettens omkostningsafgørelse, bør sagen hjemvises til landsretten til realitetsbehandling af omkostningsspørgsmålet.

Højesterets begrundelse og resultat

I byrettens dom, hvorved T blev dømt, bestemte retten, at han skulle betale sagens omkostninger. Denne omkostningsafgørelse har han kæret. Spørgsmålet er, om det var med rette, at landsretten afviste kæren.

Efter retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., kan kære rejses mod rettens afgørelse af omkostningsspørgsmålet, når afgørelsen er uafhængig af sagens udfald.

T har anført, at lang sagsbehandlingstid i straffesagen indebærer, at statskassen bør afholde sagsomkostningerne helt eller delvist. Han har således anfægtet, at byrettens omkostningsafgørelse er truffet i overensstemmelse med retsplejelovens § 1008 om omkostningsfordelingen i tilfælde, hvor vedkommende er fundet skyldig.

Da byrettens omkostningsafgørelse dermed anfægtes uafhængigt af straffesagens udfald, finder Højesteret, at omkostningsafgørelsen kan kæres til landsretten efter retsplejelovens § 1013, stk. 1, 3. pkt., jf. også bl.a. Højesterets kendelse af 25. september 2000 (UfR 2000.2467 H).

Højesteret ophæver derfor landsrettens kendelse om at afvise kæren og hjemviser sagen til landsretten til realitetsbehandling af omkostningsspørgsmålet.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse ophæves, og sagen hjemvises til landsretten til realitetsbehandling af omkostningsspørgsmålet.

Statskassen skal betale kæresagens omkostninger for Højesteret.